Aan de slag met de Omgevingswet

Tactisch Leveranciersoverleg Samenwerkfunctionaliteit

Nico Plat
Nico Claij

16 maart 2026

Onderwerpen

- Introductie nieuwe notificatietypes (reprise)
- Automatisch verwijderen samenwerkingen nieuwe versie
  - Hoe werkt het?
  - Wat ging er fout?
  - Wat gaan we nu doen?
  - Restpunt bij komende release
- Wijzigen van metadata van documenten (nieuwe inzichten)

Introductie nieuwe notificatietypes

- Probleem besproken tijdens tactisch leveranciersoverleg van 30 juni 2025:
  - Regelmatig komen er verzoeken binnen/is er aanleiding voor de introductie van nieuwe notificatietypes.
  - De introductie van elk nieuw notificatietype veroorzaakt in principe een breaking change, omdat het gemodelleerd is als een vaste set van waarden, met als gevolg een major upgrade van de SWF-API. Dat willen we liever niet.
  - Hoe kunnen we er voor zorgen dat als een nieuw notificatietype wordt geïntroduceerd we geen nieuwe major versie van de API hoeven te introduceren?
- Vraag uitgezet op Pleio. Twee reacties: software leveranciers robuust maken voor introductie nieuwe notificatietypes, MAAR niet langer gebruik maken van enumeratietypes. In plaats daarvan (generieke) characterstrings.
- Oplossing geaccordeerd tijdens tactisch leveranciersoverleg van 22 september 2025.

Een mogelijke manier om met deze wijziging om te gaan

Anticipeer op de nieuwe wijze van modelleren. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door:

- De afnemende software robuust te maken voor onbekende notificatietypes, d.w.z. dergelijke notificaties worden dan door de afnemende systemen genegeerd of er wordt een catch-all met algemene afhandeling gerealiseerd.
- We communiceren de exacte datum waarop de nieuwe notificatie ter beschikking wordt gesteld, en van alle afnemende systemen wordt dan verwacht dat ze exact op die datum om kunnen gaan met het nieuwe notificatietype.

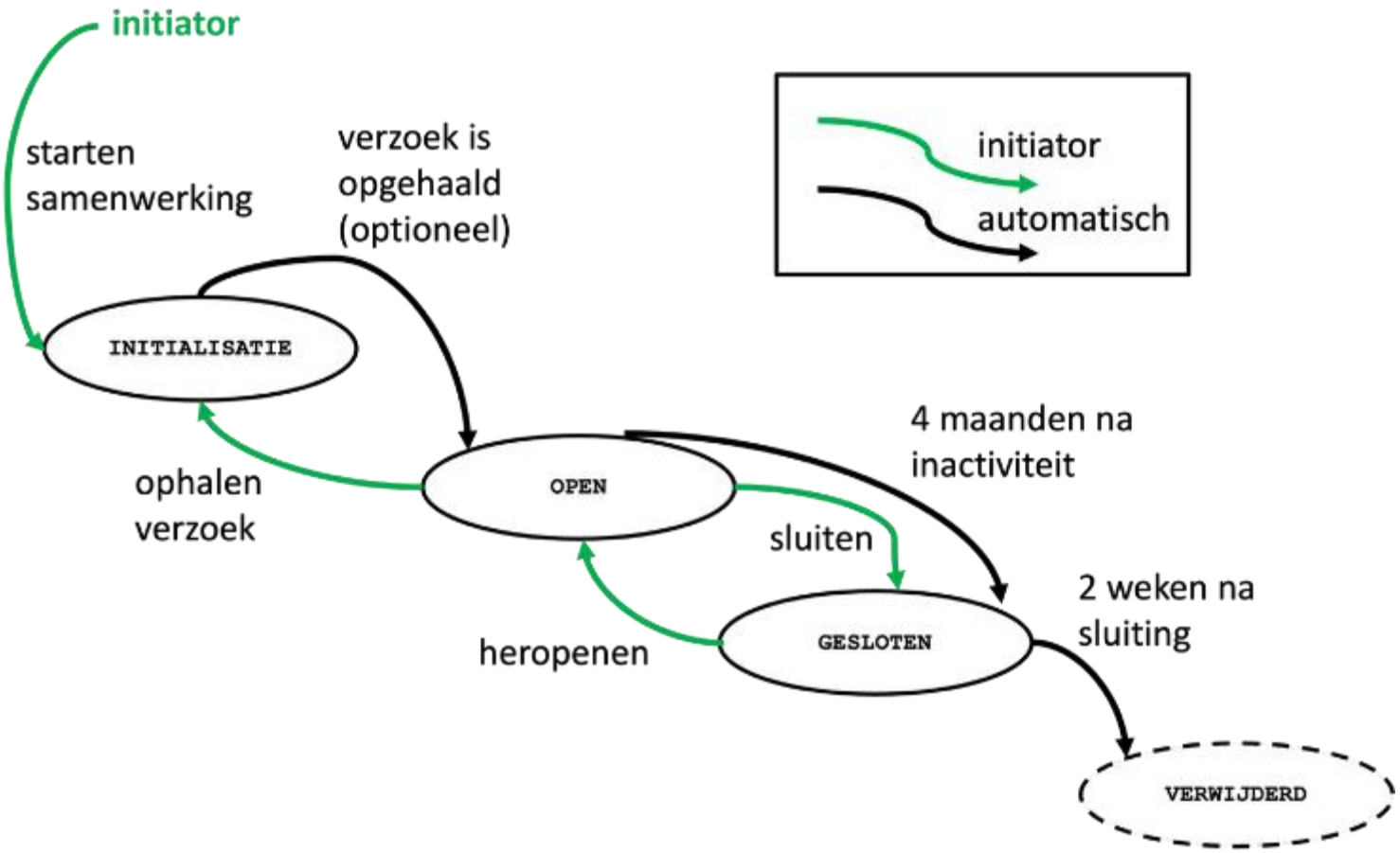
Automatisch verwijderen van samenwerkingen: nieuwe situatie

Misschien verwijderen? Lijkt voor verwarring te zorgen…

Termijn te kort?
Instelbaar maken?

- Op t_0 + *11 maanden* krijgt de initiator een notificatie waarin deze wordt gewezen op het gestelde in artikel 14.7a, lid 2 van het Omgevingsbesluit. Initiator is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan.
- Op $t_{laatste\text{-}activiteit}$ + *3 maanden* krijgt de initiator een notificatie dat de samenwerking op $t_{laatste\text{-}activiteit}$ + *4 maanden* automatisch **zal worden gesloten.**
- De initiator kan dan:
  - **niets doen**; de samenwerking wordt dan op $t_{laatste\text{-}activiteit}$ + *4 maanden* gesloten. Alle deelnemers krijgen een notificatie hiervan, zodat ze kunnen archiveren.
  - de **samenwerking afronden**, en deze sluiten.
  - een **activiteit binnen de samenwerking verrichten**. Het moment waarop de initiator dit doet bepaalt de nieuwe waarde voor $t_{laatste\text{-}activiteit}$
- Een gesloten samenwerking wordt automatisch *na 2 weken* verwijderd. Zelf expliciet verwijderen is niet langer mogelijk. Heropenen in die periode kan wel.
- Einddatum zelf aanpassen kan niet meer: het concept “einddatum” bestaat niet meer in de nieuwe opzet.

Nieuw toestandsdiagram

Notificaties: oud en nieuw

Notificatie	*Werking in oude situatie*	*Werking in nieuwe situatie*
EINDE_ BEWAARTERMIJN_ NADERT	Werd 1 maand voor de vastgelegde einddatum van een samenwerking verstuurd. Als de einddatum vervolgens niet werd verlengd dan werd de betreffende samenwerking een maand later verwijderd, overigens zonder eerst gesloten te hoeven zijn. Als de einddatum wél werd verlengd dan werd de notificatie 1 maand voor de nieuw vastgelegde einddatum nogmaals verstuurd.	Wordt 11 maanden na de start van een samenwerking verstuurd, maar er zijn geen consequenties voor de samenwerking. De notificatie is puur bedoeld om de initiator op het gestelde in het Omgevingsbesluit te wijzen.
SAMENWERKING_ WORDT_ GESLOTEN	Deze notificatie is nieuw en bestond niet in de oude situatie.	Wordt verstuurd (alleen aan de initiator) als er in een periode van 3 maanden geen activiteit in de samenwerking heeft plaatsgevonden.
SAMENWERKING_ GESTOPT	Verstuurd zodra de samenwerking handmatig is gesloten (automatisch sluiten bestaat niet in de oude situatie). Verstuurd naar alle ketenpartners maar niet naar de initiator.	Verstuurd zodra de samenwerking handmatig of automatisch is gesloten naar alle deelnemers, dus inclusief de initiator. NB. Een samenwerking wordt na 4 maanden van inactiviteit automatisch gesloten. Dit staat los van de in het Omgevingsbesluit vastgestelde termijn van een jaar, dus in theorie kan een samenwerking ook al 4 maanden na de start automatisch worden gesloten.
SAMENWERKING_ VERWIJDERD	Deze notificatie is nieuw en bestond niet in de oude situatie.	Verstuurd aan alle deelnemers zodra de samenwerking automatisch wordt verwijderd. Let op: het handmatig verwijderen van een samenwerking is niet langer mogelijk!

Wat ging er fout?

- Op het tactisch leveranciersoverleg van 2 februari 2026 werd aangekondigd dat de software eind eerste kwartaal 2026 zou worden uitgerold. In werkelijkheid was dat medio februari 2026.
- Onvoldoende duidelijkheid bij de leveranciers over de exacte werking. Betere communicatie is daarom nodig (nu, en in de toekomst). De bijbehorende documentatie moet sneller actueel zijn.
- Bij de uitrol ontstond er een stuwmeer aan “nieuwe” notificaties, waarop de software van leveranciers nog niet was aangepast.
- Daarmee samenhangend: onzekerheid of samenwerkingen niet (onverwacht) verwijderd zouden gaan worden.
- Vaak is er ook wel verwarring over terminologie: “stoppen” en “sluiten” van een samenwerking zijn termen die we door elkaar heen gebruiken. Ze betekenen echter exact hetzelfde. “Verwijderen” van een samenwerking daarentegen is weer iets heel anders.

Wat gaan we nu doen (en hebben al gedaan)

- Situatie stabiliseren:
  - Automatisch stoppen van samenwerking is stopgezet
  - Idem voor het automatisch verwijderen (consequentie: kunnen verwijderen van samenwerkingen kan nu helemaal niet meer, want de mogelijkheid om handmatig te verwijderen is uitgezet).
  - Uitstaande “onbekende nieuwe notificaties” zijn verwijderd.
- Deze situaties zal blijven bestaan tot de uitfasering van SWF v4 (1 juli a.s.)
- Tot die tijd hebben leveranciers de gelegenheid om hun software aan te passen.
- We bieden een testmogelijkheid op de pre-omgeving (nog uit te werken).

Meer informatie

- Presentaties van het tactisch leveranciersoverleg zijn altijd terug te vinden op het ontwikkelaarsportaal (https://developer.omgevingswet.overheid.nl/presentaties-documenten/). Dus mocht je een overleg missen: kijk dan daar voor nieuwe ontwikkelingen.
- Het document “Veranderingen en nieuwe features in versie 5 van de SWF-API” op het DSO ontwikkelaarsportaal (https://developer.omgevingswet.overheid.nl/api-register/api/samenwerkfunctionaliteit/)
- IPLO-pagina’s: https://iplo.nl/digitaal-stelsel/storingen-onderhoud-release-informatie/release-informatie/2026/samenwerkfunctionaliteit-tijdelijke-stop-aantal/ en https://iplo.nl/digitaal-stelsel/storingen-onderhoud-release-informatie/release-informatie/2026/wijziging-verwijderen-samenwerking-swf/
- Releasenotes: https://iplo.nl/digitaal-stelsel/storingen-onderhoud-release-informatie/release-informatie/

Attentie!

- Komende release wordt functionaliteit (16 maart op pre-omgeving, 18 maart op productie) uitgerold die het niet langer mogelijk maakt om de einddatum van een samenwerking aan te passen.
- De PATCH-methode geeft in dat geval een 422-foutcode terug: “het is niet toegestaan een of meerdere van deze velden te wijzigen, of deze combinatie van velden kan niet tegelijkertijd worden gewijzigd.”
- Deze functionaliteit is non-breaking (gebruik van bestaande foutcode).

Wijzigen van metadata van documenten

- Tijdens de SWF-werkafsprakenoverleg op 9 februari jl. is de werkafspraak gemaakt om niet langer de metadata van documenten te wijzigen.
- Metadata van een document betreft de attributen: **`bestandsNaam`**, **`documentOmschrijving`**, **`kenmerkSysteem`**, **`nummerBinnenSysteem`** en **`vertrouwelijksheidsAanduiding`**.
- Aanname was: niemand gebruikt deze functionaliteit, of slechts sporadisch.
- Dit blijkt in de praktijk niet te kloppen (cijfers over 2025):
  - 3 organisaties (Mozard, Genetics en REM): 500-2500x (elk)
  - 15 organisaties: 10-100x
  - 10 organisaties: incidenteel
- Vraag aan jullie: hoe hier mee verder?

THANK YOU FOR YOUR ATTENTION